కథా కౌముది

హంస గీతం

- డాక్టర్. ఎమ్. సుగుణరావు

పరమంహంస చెప్పాపెట్టకుండా వెళ్ళిపోయాడు వాడెప్పుడూ ఇంతే! హఠాత్తుగా మాయమయిపోతాడు. చిన్నప్పుడు స్కూల్లోను, ఆ తర్వాత కాలేజీలో క్లాసు మధ్యలో వెళ్ళిపోయేవాడు. సినిమా కొచ్చి మధ్యలో వెళ్ళిపోయేవాడు. ఇలా వెళ్ళిపోవటం వెనుక ఒక బలమైన కారణం ఉండేది. దాన్ని ఎవరితోనూ చెప్పుకునే వాడు కాదు.

- అయితే ఈ సారి వెళ్ళిపోయిన పరమహంస తిరిగి కనిపించడనే చేదునిజం భరించలేకపోతున్నాను. ఆ విషాదంలోంచి బయటపడడానికి ఈ ఆడిటోరియంలో ఎవరో గురూజీ ప్రశాంతత గురించి ఉపన్యాసం ఇస్తునారని తెలిసి వచ్చాను.

"ప్రాణాధికంగా ప్రేమించే తోబుట్టువులో, కన్నవారో, సన్నిహితులో చనిపోతే కన్నీరు కార్చడం, సహజం. అయితే ఆ దుఃఖం అంతటితో ఆగిపోవాలి. ఆ మానసిక వేదనతో కుమిలిపోతూ అమూల్యమైన జీవితాన్ని పోగొట్టుకున్నవారు మనకు కనిపిస్తారు"

- గురూజీ చెపుతున్న మాటలు నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించాయి! అది అక్షరాల పరమహంస జీవితానికి వర్తిస్తాయి.

నేనూ, పరమహంస చిన్నప్పటినుంచే కాదు, ఇంజినీరింగ్ కాలేజీలోనూ సహాధ్యాయులం, చదువులో నాకన్నా చురుగ్గా ఉండేవాడు. ఇద్దరం ఒకేసారి ఇంజినీరింగ్ పూర్తి చేసినా నాకన్నా ముందే ఉద్యోగం సంపాదించాడు. చిన్నప్పటి నుంచీ తన సంతోషాన్ని మాతో పంచుకుని, తన దుఃఖాన్ని మాత్రం తనే భరించేవాడు పరమహంస. అలాగే నా కష్టనష్టాలను చేదోడుగా ఉంటూ నిజమైన స్నేహానికి చిరునామాగా మిగిలేవాడు.

అలా మా మధ్య ఉన్న స్నేహం, మా చిన్నాన్నగారి అమ్మాయిని పరమహంస పెళ్ళి చేసుకోచడంతో అది బంధుత్వంగా మారింది. మేము మరీ దగ్గరయిపోయాం. పరమహంస సంసార జీవితం సంతోషంగా సాగింది. భార్యను, ఇద్దరు పిల్లల్ని చక్కగా చూసుకునేవాడు. అతడిని చేసుకున్న మా చెల్లెలు అదృష్టవంతురాలు అనేవారు మా బంధువర్గం. పిల్లలిద్దరినీ బాగా చదివించాడు. ఇద్దరూ ఇంజినీరింగ్‌లో జాయినయ్యారు.

పరమహంస గురించిన ఆలోచనలతో ఉన్న నేను గురూజీ ఉపన్యసించడం మాని, ఏదో భజన గీతం రాగయుక్తంగా పాడడం గమనించలేదు. మళ్ళీ పరమంహంస గుర్తుకొచ్చాడు. అతనూ చక్కగా పాడేవాడు. స్టేజీమీద, కచేరీల్లోనూ పరమహంస పాడేవాడు కాదు.

నిశ్శబ్ద వాతావరణంలో, ఆరుబైట వెన్నెల్లో సన్నిహితులం కూర్చున్నప్పుడు, "నిదురించే తోటలోకి పాట ఒకటి వచ్చింది, కన్నుల్లో నీరు తుడిచి కమ్మని కల ఇచ్చింది" అంటూ అతడు పాడే ఆ పాట హృదయాన్ని తాకేది.

సంతోషంగా ఏ ఒడిదుడుకులు లేకుండా సాగుతోన్న పరమహంస జీవితం రెండేళ్ళక్రితం జరిగిన దుర్ఘటనతో తలక్రిందులయిపోయింది. ఏదో పెళ్ళికి వెళ్ళి కారులో వస్తున్న పరమహంస తల్లితండ్రులు, అతడి ఆఖరిచెల్లెలు ఏక్సిడెంట్లో చనిపోయారు. అంతే! తల్లితండ్రుల్ని, తోబుట్టువునూ విపరీతంగా ప్రేమిస్తూ వారికి ఏ కష్టం వచ్చినా తట్టుకోలేని పరమహంస జీవితంలో ఇదో పెద్ద షాక్. మామూలు మనిషి కాలేకపోయాడు. తాగుడికి బానిసయ్యాడు. అంతకుముందు సంవత్సరానికోసారి పార్టీల్లో తగుమాత్రం పుచ్చుకునే పరమహంస అది లేకుండా పూటగడవని స్థితికొచ్చాడు. కుటుంబాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసాడు. జీతం అంతా తాగుడికే సరిపోయేది. దానికి తోడు విపరీతంగా సిగరెట్లు కాల్చడం.

మేమంతా సాయం చేయకపోతే అతడి కుటుంబం నడిరోడ్డు మీద పడేది. తాగుబోతుగా మారిన పరమహంసను అతడి భార్య, పిల్లలు అసహ్యించుకునేవారు. తాగేసి ఎక్కడో పడిపోయేవాడు. స్పృహ ఉండేదికాదు. ఒంటి మీద బట్టలు లేని స్థితిలో ఎవరో చూసి చెపితే ఇంట్లోవాళ్ళు తీసుకొచ్చేవారు. పరమహంస ఆరోగ్యస్థితి క్షీణించింది. ఒకరోజు ఆఫీసులో పనిచేస్తున్న పరమహంసకు హఠాత్తుగా గుండెల్లో నొప్పి. ఆస్పత్రిలో జాయిన్ చేసారు.

డాక్టర్లు హార్ట్ ఎటాక్ అని తేల్చారు. మరోసారి వస్తే బతకడనీ, ఆపరేషన్ చెయ్యాలనీ అన్నారు, అయినా కష్టమే, రక్తనాడులన్నీ ఆల్కహాలు, నికోటిన్‌తో నిండిపోయి, ఆపరేషన్ సజావుగా సాగుతుందా, పరమహంస సజీవంగా బయటికి వస్తాడా అన్న సంశయం..! ఆపరేషన్ థియేటర్‌లోకి పరమహంసను పంపించి అతడి కుటుంబ సభ్యులతో బైట ఉన్న నాకు క్షణ క్షణం టెన్షన్. సాయంత్రం ఆరుగంటలకు ఆపరేషను పూర్తయ్యింది. 'అంతా బావుంది' అని డాక్టరుగారు చెప్పడంతో ఊపిరి పీల్చుకున్నాం. ఆవిధంగా బ్రతికి బట్టకట్టాడు ప్రమంహంస ఒక ఉపద్రవం నుంచి.

అయితే ఆపరేషన్ అయిన రెండు నెలల తర్వాత మరో దుర్ఘటన.

ఆ రోజు ఆదివారం. మా ఇంటికి స్కూటర్‌లో వచ్చాడు పరమహంస. ఇద్దరం చాలాసేపు మాట్లాడుకున్నాం. మా ఇంటికి దగ్గరలోని పార్క్‌లోకి వెళ్ళాం. పల్చగా అప్పుడే చీకటి తెరలు విస్తరించుకుంటున్నాయి. వాతావరణం చల్లగా ఉంది. పార్కులోని మొక్కలనుంచి వస్తున్న గుబాళింపుతో మేం కూర్చున్న ప్రదేశం అంతా గుబాళిస్తోంది. నేను ఒక పాటపాడమన్నాను. అతను చిన్నతనంలో తరచుగా పాడే ఆ పాటను గుర్తుచేసాను.

అది నాకు చాలా ఇష్టమైన పాట "నేను ఇప్పుడు పాడలేనురా" అన్నాడు. నేను బలవంతం పెట్టలేదు. ఆ తర్వాత వాడు స్కూటరెక్కి ఇంటికి బయలుదేరాడు. పరమహంస ఇంటికి వెళ్ళాలంటే హైవే రోడ్డు దాటాలి. అతను మా ఇంటినుంచి బయలుదేరిన పావుగంటకి వచ్చింది ఆ దుర్వార్త. హైవేలో స్కూటర్ మీద వెళుతున్న పరమహంసను లారీ గుద్దేసింది. ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్ళే సమయంలోనే చనిపోయాడంట! నాకు ఆ వార్త చాలా షాక్ కలిగించింది. ఒక గండం నుంచి బయటపడిన పరమంహంస మరో గండంలోనుంచి బైటపడలేకపోయాడు. అలా అతడి ఆకస్మిక మరణం నన్ను కృంగదీసింది. అయితే అతడు చనిపోయాడనే బాధతోపాటు అతడి భార్యా పిల్లల వ్యవహారం నాకు ఆశ్చర్యాన్ని, మరింత బాధను కలుగ చేస్తోంది.

పరమహంస చనిపోయిన రోజు అతడి భార్య కళ్ళనుంచి నీళ్ళు రాలేదు. తాగబోతుగా అతడు పెట్టిన బాధలకు ఏడ్చి, ఏడ్చి ఆమె కన్నీళ్ళన్నీ ఇంకిపోయి ఉంటాయని సరిపెట్టుకుందామనుకున్నా అగ్ని సాక్షిగా పెళ్ళాడిన భర్త చనిపోయినందుకు ఒక్క కన్నీటి బొట్టు రాల్చకపోవడం ఏమిటి?

ఒకసారి పరమహంస ఇంటికివెళితే బావుంటుంది. నా దుఃఖానికి ఉపశమనం! అలా అనుకుంటూ ఆ ఓపెన్ ఎయిర్ థియేటర్ దాటి బయటికొచ్చి స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసాను. పావుగంటలో పరమహంస ఇంటికి చేరుకున్నాను. పరమ హంస ఇంటి బయట పార్క్ చేసిన కొత్త కారు. దాన్ని రంగురంగుల బుడగలతో, పువ్వులతో అలంకరించారు.

లోపల ఇంట్లో అంతా సందడిగా ఉంది. ఎదురుగా డ్రాయింగ్ రూంలో గోడకు తగిలించిన పరమహంస నిలువెత్తు ఫోటో. నా దుఃఖాన్ని ఆ ఫోటో మరింత ఎక్కువచేసింది. నన్ను చూడగానే పరమహంస భార్య. "కూర్చో అన్నయ్యా. కారు కొన్నాము, అబ్బాయిలు వారి స్నేహితులకు పార్టీ ఇస్తున్నారు" అంది. నేను ఆలోచనల్లో పడ్డాను. అసలే అప్పుల్లో ఉన్నవాళ్ళు ఇంకా తీరక మునుపే కారుకొనటమేమిటి? డబ్బు ఎక్కడ నుంచి తెస్తారు?

నా మనసులోని భావాలు పరమహంస భార్య చదివింది కాబోలు వెంటనే అంది -

"ఆయన కారుకి రెండు నెలల్రితమే అడ్వాన్స్ కట్టారు, అంటే ఆపరేషన్ అయి ఇంటికొచ్చిన తర్వాత. 'ఇన్ని అప్పులుండగా కారెందుకండీ అన్నాను. అప్పులన్నీ తీరిపోతాయి, పిల్లలు సరదాపడుతున్నారు, నాతోటి ఇంజినీర్లంతా కార్లు కొనేసారు అన్నారు."

"మరి అప్పులన్నీ తీరిపోయాయా? " అన్నాను "తీరిపోయాయంకుల్ నాన్న ప్రమాదవశాత్తూ చనిపోయారు కదా, ఆయన చేసే ఉద్యోగం, వయసు, ఆధారపడిన వారసుల బట్టి పాతిక లక్షలు పైగా వస్తుందట!"

పరమహంస కొడుకు వాళ్ళ అమ్మగారు చెపుతున్న మాటలకు అడ్డొస్తూ అన్నాడు.

పరమహంస కొడుకు చెప్పిన మాటలతో నాలో అలజడి. "అప్పులు తీరే మార్గం ఇదా?'. పరమహంస ప్రమాదవశాత్తూ చనిపోవటంతో రాబోయే నష్టపరిహారంతో అప్పులు తీరతాయా? అసలు ప్రమాదవశాత్తూ చనిపోక పోతే! నాలో ఏవో అనుమానాలు..

నేను ఒక్కసారి పరమహంస భార్యవంక పరిశీలనగా చూసాను. పరమహంస బతికున్న రోజుల్లో ఉన్నట్టే ఉంది. ఖరీదైన చీర. ముఖాన బొట్టు. అంతవరకూ నాతో మాట్లాడిన పరమహంస పెద్దకొడుకు, రెండోకొడుకు లోపల గదిలో వారి స్నేహితులతో కలిసి ఏదో వీడియో సినిమా చూస్తున్నారు. హుషారుగా చప్పట్లు కొడుతూ ఆనందిస్తున్నారు. మనసులో ఏదో పెనుగులాట. ఎందుకో ఆ ఇంట్లోని వ్యక్తుల ప్రవర్తన, సందడితో నేను సమాధానపడలేకపోతున్నాను. నా మనసులోది కక్కేయ్యక పోతే మన శ్శాంతి లేదు. "భారతీ.. మీ అబ్బాయిల్ని పిలువు మీతో మాట్లాడాలి" అంటూ వారి బెడ్ రూములోకి కదిలాను. అతిధులముందు నా మనసులోని విషయం చెప్పడం ఇష్టంలేక.

వారంతా నన్ను అనుసరించారు. నేను తలుపు గడియపెట్టాను. వారికి ఆశ్చర్యంగా ఉంది నేను నోరు విప్పాను.

"చనిపోయిన మనిషి గురించి కొన్ని రోజులైనా తలుచుకోకపోతే ఆ మనిషి ఆత్మకు శాంతి ఉంటుందా?" అన్నాను.

వారంతా నా మాటలకు మౌనం వహించారు. క్షణం తర్వాత పరమహంస పెద్దబ్బాయి నోరు విప్పాడు. "అంకుల్ నాన్నకు హార్ట్ఎటాక్ వచ్చిన తర్వాత ఆపరేషన్‌కు వెళ్ళేముందు ఒక ఉత్తరం రాసి కవరులో పెట్టి మాకు ఇచ్చారు. నేను ఆపరేషన్ టేబుల్ మీద చనిపోతే ఈ ఉత్తరం చదవండి. నేను బ్రతికి బట్టకడితే ఈ ఉత్తరం అవసరంలేదు అన్నారు. ఆయనకు ఆపరేషన్ అయి ఆరోగ్యంగా తిరిగొచ్చారు. ఆ ఉత్తరం సంగతి మరచిపోయాం. మళ్ళీ మమ్మల్ని దురదృష్టం వెంటాడింది. నాన్న ఏక్సిడెంట్‌లో చనిపోయారు, ఆయన రాసిన ఉత్తరం గుర్తుకొచ్చింది, వెంటనే తీసి చదివాం. ఇదుగో ఆ ఉత్తరం" అంటూ పరమహంస పెద్దకొడుకు, ఒక పుస్తకం తెర్చి ఒక ఉత్తరం దాంట్లోంచి తీసి నాకు అందించాడు, ఆ ఉత్తరంలోని అక్షరాల వెంట నా కళ్ళు పరుగు తీసాయి.

"ప్రియమైన భారతికి, సురేష్, రమేష్‌లకు పరమహంస ఇచ్చే ఆఖరి సందేశం. నేను ఆపరేషను బల్ల మీద చనిపోతే మీరు నాకోసం కన్నీరు కార్చకూడదు. నా మరణం మీలో దుఃఖం కలిగించకూడదు. మా నాన్న, అమ్మ చెల్లెలు ప్రమాదంలో చనిపోయినపుడు

నేను ఆందోళనతో, నిరాశతో ఏ స్థితిలోకి మారి మిమ్మల్నందరినీ బాధపెట్టానో మీకు తెలుసు. ఎవ్వరూ ఈ ప్రపంచంలో శాశ్వతంగా ఉండిపోరు. మీరు ఆనందంగా, హాయిగా ఉంటేనే నా ఆత్మకు శాంతి..."

ఆ ఉత్తరం చదవటం పూర్తికాగానే నా మనసు మూగగా రోదించింది. అయినా ఆ శబ్దం బైటకు వినిపిస్తోంది. పరమహంస భార్యా, పిల్లలు ఏడుస్తున్నారు. దుఃఖించవద్దు అంటూ పరమహంస చెప్పిన మాటలు వారు తూచ తప్పకుండా పాటించారు. వేదనను ఇన్నాళ్ళూ గుండెల్లో దాచుకున్నారు, నా మాటలతో ఆ దుఃఖం ఒక్కసారి పెల్లుబికింది. నేను వారి దుఃఖాన్ని ఆపదలచుకోలేదు, తనివితీరా ఏడ్వాలి! ఇంతవరకూ ఆవేదనను అణిచిపెట్టుకున్న వారిని చూసి నాకు జాలేసింది. పరమహంస రాసిన ఉత్తరం ఉంచిన పుస్తకం కేసి యాథాలాపంగా చూసాను. పుస్తకం అట్టమీద పేరు చూసి ఉలిక్కిపడ్డాను - 'రోడ్డు ప్రమాదాలు - నష్టపరిహారం' అనే ఇంగ్లీషు పుస్తకం. కంగారుగా ఆ పుస్తకం పేజీలు తిరగేసాను. అది పరమహంస కొన్నపుస్తకమే అనడానికి గుర్తుగా ఆ పుస్తకం బిల్లు పై అతడి పేరు దాన్ని కొన్న తారీకు సరిగ్గా పరమహంస చనిపోయిన వారం రోజులముంది. పావుగంట క్రితం నాలో కలిగిన అనుమానాలన్నీ నిజమని తేలాయి. అరగంట క్రితం గురూజీ ఆడిటోరియంలో చెప్పిన మాటలు గుర్తుకొచ్చాయి.

పుట్టినప్పుడు శిశువు ఏడుస్తాడు. ఆ బిడ్డ తల్లీ తండ్రులు, బంధువులూ ఆనందిస్తారు, ఆ బిడ్డ పెరిగి పెద్దవాడై కాలగతిలో మరణిస్తే ఆ బిడ్డ పుట్టిన సమయంలో ఆనందించిన వారంతా దుఃఖిస్తారు. అయితే మరణశయ్య పైకి వెళ్ళే సమయంలోనూ ఆ వ్యక్తి చిరునవ్వుతో మరణాన్ని, ఆహ్వానించగలిగితే ఆ జీవి బ్రతుకు ధన్యం.

"ఔను గురూజీ చెప్పినట్లు పరమహంస తన మరణాన్ని చిరునవ్వుతో ఆహ్వానించాడు. సుఖదుఃఖాలనుంచీ, ద్వేష విద్వేషాలనించీ మనిషిని బైటపడవేసే అద్భుతమైన ముగింపుగా వేదాంతులు ప్రవచించే మృత్యువును ముందుగానే స్వీకరించాడు. అది తన వాళ్ళకు ఆర్థికపరమైన పరిష్కారం ఇస్తుందని తెలిసి. ఇది లోకానికి తెలియని నేను మాత్రమే తెలుసుకున్న నిజం -"

ప్రమాదం జరిగిన రోజు నేను ప్రాధేయపడి అడిగినా పరమాంస పాడకుండా వెళ్ళిపోయిన ఆ పాట నాకు పదే పదే గుర్తుకొస్తోంది. ఆ పాట - "తొందరపడి ఒక కోయిల ముందే కూసింది."